

DIT WERK-
BOEK IS VAN

Lezen & schrijven
met
Anne Frank

Geef jezelf een stem door te schrijven!

Het leven van Anne Frank

Volg hier het leven van Anne Frank. Let op!
Schrijf zelf de juiste titels erbij. Kijk onderaan
de pagina uit welke je kunt kiezen.

titel:

1929

Op 12 juni 1929 wordt Anne Frank geboren in Frankfurt am Main. Dat ligt in Duitsland. De familie Frank is **joods**.

1933

In 1933 komt Adolf Hitler in Duitsland aan de macht. Hij geeft de joden de schuld van de grote werkloosheid en armoede. Hitler is een dictator. Otto en Edith voelen zich niet meer veilig en besluiten weg te gaan uit Duitsland. Ze verhuizen naar Amsterdam.

titel:

1934/1938

Anne **voelt zich thuis** in Nederland. Ze leert al snel Nederlands en heeft veel vriendinnetjes. Ze gaat ook vaak met haar familie naar het strand tijdens de zomermaanden.

Thuis voelen

Wanneer voel jij je ergens thuis?

Vul hier je antwoord in.

Zet de volgende titels bij het juiste vak

Het leven in Amsterdam

Anne Frank is geboren

1938/1939

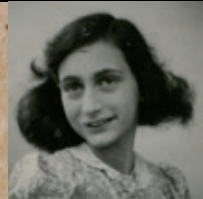
Hitler wil Duitsland nog groter maken door andere landen te bezetten. In september 1939 wordt Polen door het Duitse en het Russische leger van twee kanten aangevallen. Engeland en Frankrijk verklaren Hitler de oorlog. Dit is het begin van de Tweede Wereldoorlog.

1940

Het is mei 1940 en de oorlog bereikt ook Nederland. Het Duitse leger heeft Nederland bezet. Anne en haar familie zijn hier nu ook niet meer veilig. Vluchten is bijna niet meer mogelijk.

1942

Ook in Nederland worden joden **gediscrimineerd**. Anne en Margot worden gescheiden van niet-joodse klasgenootjes en moeten naar het Joods Lyceum in Amsterdam.

titel:

1942

Margot krijgt een oproep. Ze moet naar een werkkamp in Duitsland. Als Margot niet gaat dan zal het hele gezin worden opgepakt. Otto en Edith laten haar niet gaan. Op 6 juli duiken ze onder op de Prinsengracht.

discrimineren

Wat betekent 'discrimineren' volgens jou?

Vul hier je antwoord in.

Zet de volgende titels bij het juiste vak

Leven in oorlog

Een schuilplaats

Er is nog een familie die een veilige plek zoekt. Dat zijn Hermann en Auguste van Pels met hun zoon Peter.

Anne neemt het dagboek dat ze op haar dertiende verjaardag krijgt mee naar het Achterhuis.

Het achterhuis

Liefde in het Achterhuis

In het begin vindt Anne Peter maar een 'saaie, luie slungel en heel vervelend'. Later, vanaf 1944, beschrijft ze hem steeds leuker in haar dagboek. Ze voelt zich 'blij als hij naar haar kijkt' en ze wordt een beetje verliefd op hem. Anne is dan vijftien jaar en Peter achttien jaar.

'Kitty, ik ben net als een **verliefde**, die niets anders te vertellen weet dan over haar schat.'

3 maart 1944

NAAM:

Peter van Pels

zoon van Hermann en Auguste

IS:

rustig, verlegen, zwijgzaam

HOUDT VAN:

timmeren en dieren

WORDT DOOR ANDEREN

BESCHREVEN ALS:

betrouwbaar, hulpvaardig en moedig

Hoe beschrijf jij jezelf?

Schrijf hier twee eigenschappen van je op.

Vraag nu aan iemand anders welke twee eigenschappen hij/zij vindt dat jij hebt!

NAAM:

Anne Frank

dochter van Otto en Edith, zus van Margot

IS:

gevoelig, vrolijk, somber

HOUDT VAN:

lezen en schrijven

VOELT ZICH:

soms eenzaam & angstig

WORDT DOOR ANDEREN

BESCHREVEN ALS:

een grapjas met ook een serieuze kant

Grote ruzie om een klein tafeltje

Dit is Fritz Pfeffer. Hij is een kennis van de families Frank en Van Pels en hij moet ook schuilen. Hij deelt een kamertje met Anne. Dat vindt Anne niet zo leuk, want de kamer is heel klein.

Anne en Fritz werken allebei graag aan het tafeltje in hun kamer. Anne vraagt aan Fritz of ze twee middagen aan het tafeltje mag schrijven. Hij zegt 'Nee!'. Anne is boos en probeert het via haar vader te regelen. Dat lukt. Maar de sfeer wordt er niet beter op.

'Ik damp van woede en ik mag het niet tonen. Ik zou willen stampvoeten, schreeuwen [...]'

30 januari 1943

Wat doe jij?

Stel je voor dat je echt boos bent over iets. Hoe uit jij dat dan?

NAAM:

Fritz Pfeffer

IS: gesloten en assertief (komt voor zichzelf op) zoekt troost in zijn religie: hij bidt elke avond in het Achterhuis

IS: tandarts

IS: bang voor katten

WORDT DOOR MIEP GIES

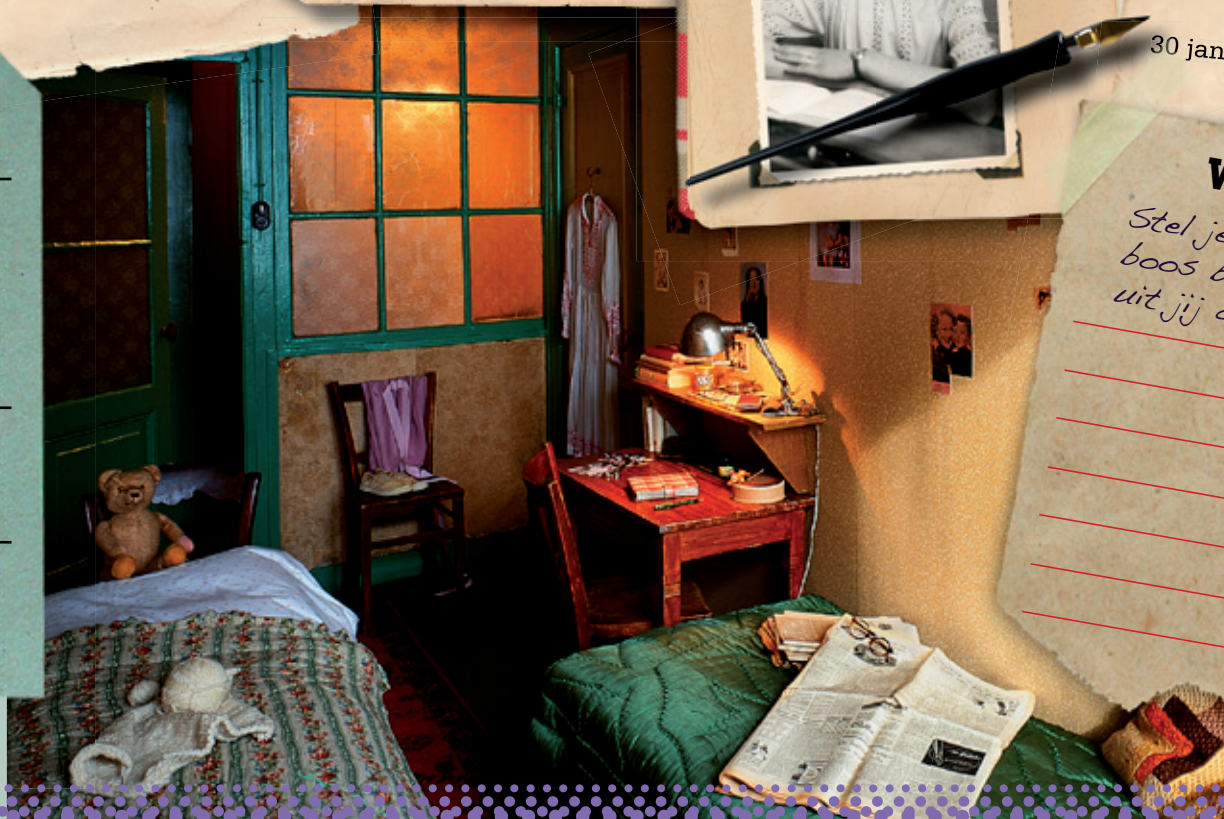
BESCHREVEN ALS:

een sportieve, knappe, vriendelijke man

WORDT DOOR ANNE

BESCHREVEN ALS:

egoïstisch en arrogant

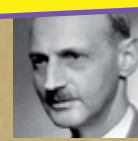
Loop naar de de tentoonstelling

Neem even de tijd om de tentoonstelling te bekijken en te lezen. Lees vervolgens onderstaande tekst en beantwoord de vragen.

De onderduikers

Vul in:

De acht onderduikers zitten
dagen ondergedoken in het
Ze moeten erg zijn.
Naar buiten kijken is

Ken je de namen van alle onderduikers al? Schrijf ze onder de foto's. Je kunt de tentoonstelling als hulp gebruiken.

'Wij zitten hier opgesloten, afgesloten van de wereld, in angst en zorg [...]'

17 april 1944

Wat zou jij doen?

De helpers riskeren hun leven door de onderduikers te helpen. Wat vind jij hiervan? Wat zou jij doen? Hoe heb jij iemand geholpen?

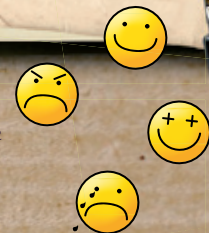
De helpers

De onderduikers worden geholpen door vier medewerkers van Otto. Zij brengen eten en soms ook boeken en tijdschriften naar het Achterhuis.

Handwriting practice area with red dotted lines.

Schrijf in de volgende vakjes welke emoties er volgens jou aanwezig waren in het Achterhuis.

Four empty boxes for writing emotions.

'Laat me mezelf zijn, dan ben ik tevreden.'

Anne, 11 april 1944

Anne schrijft veel over zichzelf in haar dagboek. Ze schrijft over haar uiterlijk, haar hobby's en over haar gevoelens. Ze heeft 'een doel, een mening, geloof en liefde' en wil vooral 'zichzelf zijn'.

jong enthousiast
benieuwd meisje
dochter ijdel
verliefd zus
schrijfster grapjas
joods vriendin
Nederlands vluchteling
lezer

'Jezelf zijn'

Schrijf hieronder in de vakjes zoveel mogelijk woorden die bij jou passen!

Wat denk je dat andere mensen over je zeggen?

--

Hitler en de nazi's geven joden de schuld van alle problemen in Duitsland.

Antisemitisme

Antisemitisme is haat tegen joden. De nazi's haten joden. Het is een vorm van discriminatie.

Geef een ander woord voor antisemitisme:

--

'Eens zal deze verschrikkelijke oorlog toch wel aflopen, eens zullen wij toch weer mensen en niet alleen joden zijn.'

11 April 1944

De onderduikers worden eerst naar kamp Westerbork gebracht in Nederland.

1

Op 4 augustus 1944 doet de politie een inval en alle onderduikers worden gearresteerd. Iemand heeft ze verraden. Wie ze verraden heeft, is nooit bekend geworden.

3

Anne en Margot worden daarna naar het concentratiekamp Bergen-Belsen in Duitsland gebracht.

Anne sterft in maart 1945 in Bergen-Belsen aan tyfus, een besmettelijke ziekte. Ook haar zus en moeder overlijden. Otto Frank is de enige van de onderduikers die de oorlog overleeft.

Op 5 mei 1945 geeft het Duitse leger zich over. Nederland is bevrijd. Enkele maanden later is de Tweede Wereldoorlog voorgoed voorbij. Als Otto weer thuiskomt in Amsterdam, geeft Miep het dagboek van Anne aan hem. Otto geeft twee jaar later het dagboek uit.

2

2

Van daaruit worden ze met de trein naar concentratiekamp Auschwitz-Birkenau in Polen gebracht. Otto wordt hier gescheiden van Anne, Margot en Edith.

BEANTWOORD HIER TWEE VRAGEN OVER JEZELF:

Waar ben je bang voor?
Probeer twee verschillende dingen op te schrijven.

Wat wil je graag worden later? Of doen?

Haiku Twaiku

Je schrijft veel meer in het dagelijks leven dan je denkt. Denk maar aan een sms of een e-mail.

Een twaiku is gebaseerd op een oeroude Japanse dichtvorm, de haiku. Als je op drie regels en in 140 tekens een sms intypt, kun je 'internetdichten' en heb je een twaiku geschreven.

Voorbeeld:

**tentoonstelling Anne
woorden omlijst uitgelicht
ik ben verwonderd**

アンネの隠れ家に
展示された日記とその説明に
大きく感嘆する

Twaiku's gaan over persoonlijke zaken die iemand kunnen raken. Stel je voor dat je iemand aan de andere kant van de wereld wilt laten weten waar je bent en wat je ziet.

*Bedenk: Waar ben ik? Wie zie ik?
Wat zie ik? Wat voel ik hierbij?
Schrijf nu je twaiku hier op. Je
kunt ook je mobieltje gebruiken en
de twaiku aan een vriend of vriendin
sturen.*

Gelukt?

Deel je twaiku met de rest van de wereld!
Post je twaiku op de Anne Frank Facebookpagina.
Deze groep telt meer dan 20.000 volgers. Vermeld
eerst je naam, het land waar je woont, het woord
'twaiku' en typ vervolgens je twaiku in.

Een gedicht over Anne Frank

Beantwoord zeven vragen.

- 1 Schrijf twee of drie *karaktertrekken* van Anne op.
- 2 Wat is haar *relatie* met een ander? Dochter van? Zus van? Schrijf één relatie op.
- 3 Schrijf hier twee of drie dingen die Anne *leuk vindt* om te doen, ook al zit ze ondergedoken.
- 4 Schrijf drie *gevoelens* op die Anne zou kunnen hebben gehad tijdens de onderduikperiode, zowel positief als negatief.
- 5 Schrijf op waar ze *bang* voor is.
- 6 Schrijf twee of drie zaken op waar Anne op *hoopte* in het leven.
- 7 Schrijf op waar ze *woonde*.

Anne

1

2

3 houdt van

4

5

6

7

Frank

Voorbeeld

Margot

rustig, serieus en leergierig
dochter van Otto en Edith
houdt van lezen en studeren
stil, begrijpend
bang om ontdekt te worden
hoopt op vrede en een baan als
verzorgster
Amsterdam
Frank

Een gedicht over jezelf!

Beantwoord nu de volgende vragen en schrijf je eigen biografische gedicht!

- 1 Schrijf je *voornaam* op.
- 2 Schrijf drie of vier *karaktertrekken* op van jezelf.
- 3 Wat is je *relatie* met een ander? Dochter of zoon van? Broer of zus van? Schrijf één relatie op.
- 4 Schrijf twee of drie dingen op waar je van *houdt*.
- 5 Schrijf twee zaken op waar je *bang* voor bent.
- 6 Schrijf twee of drie zaken op waarop je *hoopt* in je leven of wat je later wilt worden.
- 7 Schrijf op waar je *woont*.
- 8 Schrijf je *achternaam* op.

Schrijf je twaiku en/of gedichten over op een blaadje en laat ze vervolgens achter bij de tentoonstelling op de magnetische wand.

A framed sheet of paper with eight numbered lines for writing a biographical poem. The lines are numbered 1 through 8 on the left side. The paper is light-colored and has a decorative border. The lines are as follows:

- 1
- 2
- 3
- 4 houdt van
- 5 bang van
- 6 hoopt op
- 7
- 8

Colofon

Teksten

Anne Frank Stichting
Lies Schippers
Sanne Verstraete

Realisatie

Joséphine de Man
Inger Schaap

Vormgeving

Joost Luk
Skepja, Pieter Mineur

Fotografie

Juul Hondius

Correctie

Mans Kuipers

Rechten

Familiefoto's Anne Frank, fotocollectie Anne Frank Stichting, Amsterdam
Tekst Anne Frank © Anne Frank Fonds, Basel

© Juul Hondius fotografie

